

Suomen urheilun eettinen keskus
SUEK ry

Vuosikertomus 2019

Sisällysluettelo

- 3 ESIPUHE**
- 4 TIIVISTELMÄ**
- 5 HALLINTO JA TALOUS**
 - 5 Hallitus
 - 6 Henkilöstö
 - 6 Talous
- 7 ANTIDOPINGTOIMINTA**
 - 7 Dopingtestaus
 - 7 Dopingtestitilastot
 - 8 Yhteenveto
 - 9 Urheilijakysely: Dopingtestauksen arviointi
 - 9 Lääketieteelliset asiat
 - 10 Erivapaus urheilijan lääkityksessä
 - 10 Erivapauslautakunta
 - 11 Tutkinnalliset menetelmät
 - 11 Tulosten käsittely
 - 11 Antidopingasioiden valvontalautakunta
 - 12 Antidopingkoulutus
 - 12 Antidopingasioiden viestintä
 - 12 Antidopingohjelmat
 - 12 Laadunhallinta
 - 13 Kansainvälinen toiminta
- 14 KILPAILUMANIPULAATION TORJUNTA**
 - 14 Kilpailumanipulaatiokoulutus
 - 14 Kansainvälinen toiminta
- 15 KATSOMOTURVALLISUUS**
 - 15 Katsomoturvallisuuden viestintä
- 16 YLEINEN EETTINEN TOIMINTA, TUTKIMUS JA TUTKINTA**
 - 16 SUEKin julkaisusarja
 - 16 Selvitykset
 - 17 Tutkinta
 - 17 Häirintä suomalaisessa kilpaurheilussa -tutkimushanke
 - 17 Ihmisoikeudet haltuun urheilussa -hanke
 - 17 Eettisten asioiden koulutus
 - 17 Eettisten asioiden viestintä
- 18 KOULUTUS**
- 19 VIESTINTÄ**
 - 19 Esittelypistetoiminta
- 20 LIITTEET**
 - 20 Liite 1: Tuloslaskelma
 - 21 Liite 2: Tase
 - 22 Liite 3: Budjettivertailu

SUEKin vuosi 2019 / Esipuhe

Urheilun eettisissä asioissa sekä SUEKin toimintaympäristössä tapahtui paljon vuonna 2019 ja tapahtumat vaikuttivat vahvasti myös tekemiseemme. Osa asioista oli ennakkoon tiedossa. Pystyimme valmistautumaan niihin hyvin ja ne hoituivat suunnitelmien mukaisesti. Kuvaava esimerkki hyvin suunnitellusta ja toteutetusta prosessista oli antidopingasioiden kurinpidon keskittämiseen liittyvien sääntömuutosten toteuttaminen Olympiakomiteassa, lajiliitoissa ja SUEKissa. Hyvin toteutettu prosessi mahdollistaa siirtymisen uuden Maailman antidopingsäännöstön edellyttämään keskitettyyn kurinpitoon vuoden 2021 alusta alkaen.

Ennakkoon tiedossa olleiden asioiden lisäksi vuosi tarjosi useita yllätyksiä, mitkä pakottivat SUEKin kehittämään toimintaa ja muuttamaan prosesseja. Heti vuoden alussa antidopingtoimintaa kohtasi suuri muutos. Yhteistyö SUEKin (ja ADT:n) pitkään käyttämän Yhtyneet Medix Laboratorio Oy:n kanssa päättyi vuoden 2018 lopussa. Näytteiden analysointia jatkettiin heti vuoden alussa Tukholmassa Karoliinisen yliopistosairaalan dopingtestauslaboratoriossa. Vaihdos aiheutti paljon muutoksia muun muassa näytteiden kuljetuksiin ja testajien ohjeistamiseen. Laboratorion vaihdosta huolimatta testausuunnitelmassa pysyttiin ja toiminta oli laatujärjestelmän vaatimusten mukaisesta.

Venäjän ja heidän kansallisen antidopingtoimistonsa RUSADAn tilanne oli vahvasti esillä koko vuoden. Tapahtuneiden rikkomusten tutkinta ja rikkomusmenettely vei paljon WADAn resursseja ja herätti runsaasti keskustelua koko kansainvälissä antidopingyhteyksissä. WADAn hallituksen joulukuussa tekemä yksimielinen päätös sanktioista venäläiselle urheilulle vahvisti Maailman antidopingsäännöstön uskottavuutta. Lopullisesti päätöksen toteutuminen siirtyi vuoden 2020 puolelle Urheilun kansainvälinen

välimiestuomioistuin CASn käsittelyyn. SUEK osallistui aktiivisesti kansainvälisen antidopingyhteisön käymään keskusteluun ja kommentoi asiaa useaan otteeseen myös Suomen medialle.

Epäasiallinen käyttäytyminen ja häirintätapaukset urheilussa työllistivät SUEKia ennakoitua enemmän. Lajiliitot ja urheilijat lähipiireineen lähestyivät SUEKia useammin ja pyysivät apua esille nousseiden ongelmien ratkaisemiseen. SUEK tuki urheilijoita muun muassa tutkimalla tapauksissa, joissa oli mahdollisesti tapahtunut epäasiallista käyttäytymistä. Tutkintaan käytettiin suunniteltua enemmän resursseja ja tutkinnan prosesseja sekä käytäntöjä kehitettiin määrätietoisesti. Eri lajiliitot pyysivät SUEKia selvittämään myös häirinnän ja epäasiallisen käyttäytymisen yleisyyttä sekä ilmenemisen tapoja omissa lajeissaan. Selvityksissä lajit saivat myös SUEKilta kehittämis ehdotuksia tilanteiden ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja seurantaan.

Urheilijapalautteiden, liittotapaamisten, selvitysten ja myös yhteiskunnallisen keskustelun kautta nousi esiin tutkia tarkemmin häirintää ja sen tilannetta koko suomalaisessa urheilussa. Syksyllä käynnistettiin kansallinen tutkimus seksuaalisesta ja sukupuoleen perustuvasta häirinnästä suomalaisessa

kilpaurheilussa. Tutkimukseen lähti mukaan yli 50 lajiliittoa ja muuta urheilun toimijaa. Tämä kertoo urheiluyhteisön rohkeasta ja vahvasta yhteisestä tahtotilasta ongelmien ratkaisemiseksi. Tutkimuksen tulokset julkistetaan vuonna 2020.

Yhteistyö on kaikilla SUEKin toiminnan osa-alueilla onnistumisen kannalta ratkaisevan tärkeää. Yhteistyötä tehtiin tiiviisti urheilijoiden, lajiliittojen, Para- ja Olympiakomitean sekä lukuisien muiden urheilun toimijoiden kanssa. Uutena avauksena järjestettiin syyskuussa onnistunut tilaisuus lajiliittojen puheenjohtajille ja toiminnanjohtajille. Tilaisuuden teemana oli eettiset asiat urheilussa sekä epäasiallinen käyttäytyminen. On tärkeää, että myös urheilujohto ymmärtää urheilun eettiset ongelmat ja sitoutuu yhdessä niiden ratkaisemiseen. Urheilun eettisten haasteiden ratkaisemiseksi teimme tiivistä yhteistyötä myös lukuisten urheilun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Ainostaan vahvalla yhteistyöllä saamme luotua toimintamallit, johon kaikki urheilutoimijat voivat sitoutua ja luottaa. Meistä jokainen ansaitsee saada urheilla turvallisessa urheiluyhteisössä.

· Teemu Japisson, pääsihteeri

Tiivistelmä

SUEK numeroina

- Noin 40 tiedotetta, kolme liittotilaisuutta, yksi mediatilaisuus - lukuisia twiitteja ja Instagrampäivityksiä
- Lähes 100 luentoa, joissa 3 750 kuulijaa
- Mukana viidessä urheilutapahtumassa Puhtaasti paras -esittelypiste, tapahtumissa yhteensä tuhansia osallistujia
- ILMO -urheilurikkomuspalveluun tuli 65 ilmoitusta. Näistä 48 oli dopingrikkomusta, 11 eettistä rikkomusta, 3 kilpailumanipulaatorikkomusta, 3 katsomoturvallisuusrikkomusta.
- SUEKin valtionavustus 3 630 000 €.

Antidopingtoiminta 2019:

- 2 725 kansallisen dopingtestausohjelman testejä: Näistä kilpailutestejä oli 1 550 ja kilpailuiden ulkopuolisia testejä 1 175 - näistä verinäytteitä oli 343.
- Lisäksi 257 kansallisten ja kansainvälisten lajiliittojen sekä Maailman antidopingtoimisto WADAn tilaamia kilpailu- ja kilpailujen ulkopuolisia testejä.
- Urheilijan biologisen passin verinäytteitä 365.
- Erivapaudet: 142 hakemusta, jotka koskivat 175 lääkettä.
- Puhtaasti paras -verkkokoulutuksen suorittaneita vuoden 2019 loppuun mennessä 7 150

SUEKin julkaisusarja

- Tutkimuskartoitus urheilun eettisistä kysymyksistä. Katsaus kansainvälisiin tietokantoihin.
- Sopimaton lopputulos? Selvitys urheilukilpailujen manipulaation torjunnasta.

Tutkimushanke

- Häirintä suomalaisessa kilpaurheilussa -tutkimushanke (2019-2020).

Selvitykset

- Seksuaalinen häirintä tenniksessä. Selvitys kansainväliseen kilpailutoimintaan vuosina 2008-2018 osallistuneiden suomalaisurheilijoiden kokemasta häirinnästä.
- Kiusaaminen ja häirintä luistelulajeissa. Selvitys pikaluistelun, rullaluistelun ja Roller Derbyn kilpailutoimintaan osallistuneiden urheilijoiden ja valmentajien kokemasta kiusaamisesta sekä häirinnästä.

Yhteistyökumppanit

- Agitos Säätio
- A-klinikkasäätiö: Dopinglinkki
- Euroopan jalkapalloliitto UEFA: UEFA:n kilpailumanipulaation vastainen työryhmä
- Euroopan neuvosto
 - Antidopingsopimus
 - Kansallisten kilpailumanipulaation vastaisten yhteispisteiden epävirallinen verkosto (Group of Copenhagen)
- Ihmisoikeusliitto
- Kansainvälinen antidopingryhmä IADA
- Kansainvälinen Olympiakomitea
- Kansainvälinen Paralympiakomitea
- Kansainvälinen rikospoliisijärjestö Interpol: Interpolin kilpailumanipulaation vastainen työryhmä
- Kansalliset ja kansainväliset antidopingtoimistot
- Kansalliset ja kansainväliset urheiluorganisaatiot
- Kansallisten antidopingtoimistojen johtajat
- Kansallisten antidopingtoimistojen yhteenliittymä iNADO
- Keskusrikospoliisi
- Kilpa- ja Huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHU
- Liikuntatieteellinen tiedekunta JYU
- Lääketietokeskus
- Maailman antidopingtoimisto WADA
- Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Pelaajayhdistykset
- EU:n rahoittama kilpailumanipulaation torjuntahanke (Integrisport Erasmus+)
- Suomen Olympiakomitea
- Suomen Paralympiakomitea
- Suomen Valmentajat
- Tulli
- Urheilijat sidosryhmineen
- Urheilu oikeuden yhdistys
- Urheiluopistot ja Urheiluopistojen yhdistys
- Veikkaus
- Väestöliitto: Et ole yksin -palvelu
- Yhdistyneiden kansakuntien kasvatustieteiden, tiede- ja kulttuurijärjestö UNESCO:n Kansainvälinen dopingin vastainen sopimus
- Yliopistot ja korkeakoulut

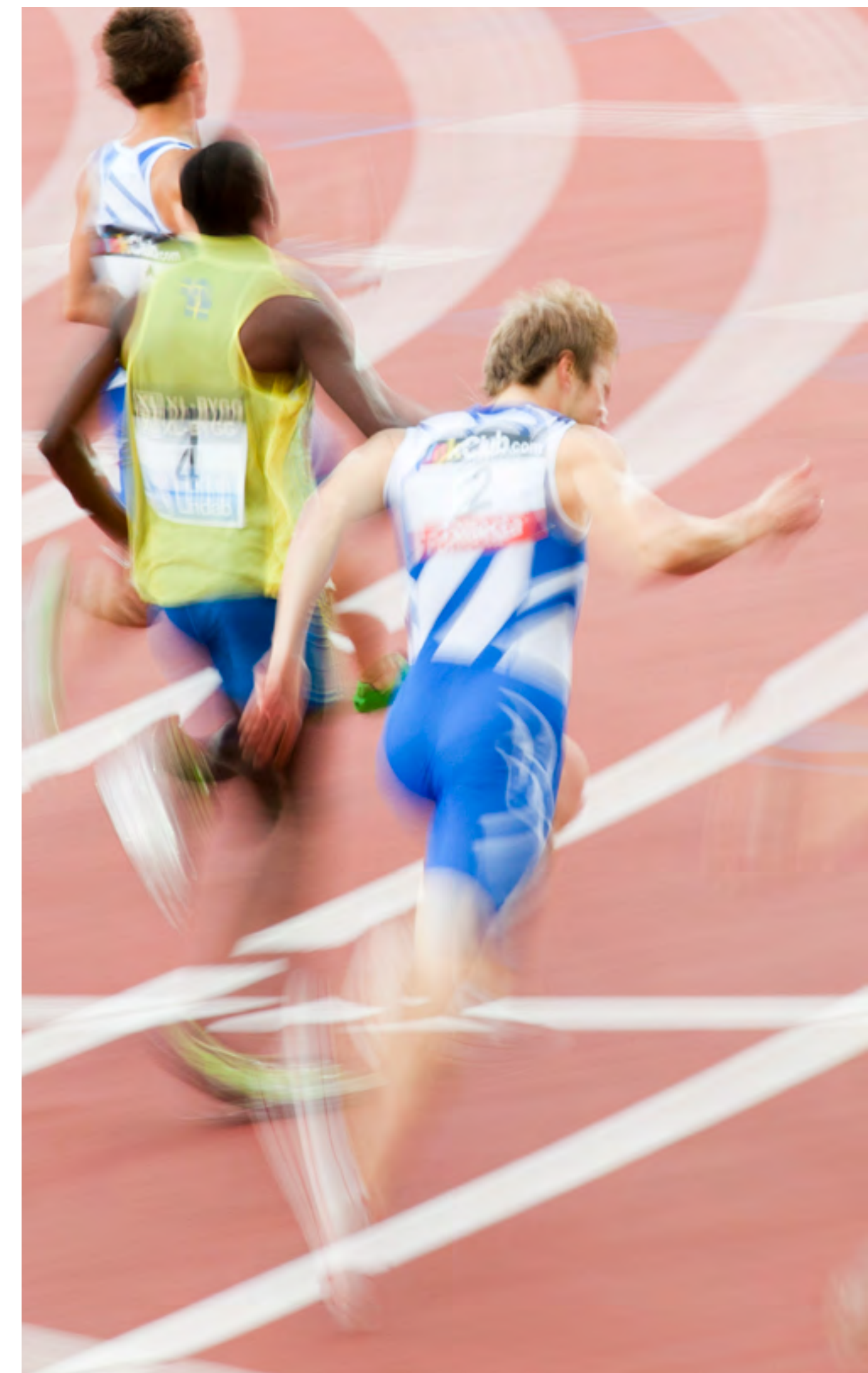
Hallinto ja talous

Hallitus

SUEKin hallitus piti vuoden aikana seitsemän kokousta. Puheenjohtajana toimi Valtiokonttorin pääjohtaja Timo Laitinen ja varapuheenjohtajana Dittmar & Indrenius Asianajotoimisto Oy:n Partner Hanna-Mari Manninen.

Edustaja ja nimeäjä

Puheenjohtaja	Varajäsen	Jäsenet	Varajäsen
<ul style="list-style-type: none"> Timo Laitinen Suomen Olympiakomitea ry 	<ul style="list-style-type: none"> Mikko Salonen Suomen Olympiakomitea ry 	<ul style="list-style-type: none"> Maria Carlsson opetus- ja kulttuuriministeriö Petri Pohjonen opetus- ja kulttuuriministeriö Nelli Kuokka Suomen Olympiakomitea ry Niko Jakobsson Suomen Paralympiakomitea ry Olavi Airaksinen, Suomen Urheilulääkäriyhdistys ry. 	<ul style="list-style-type: none"> Kimmo J. Lipponen opetus- ja kulttuuriministeriö Merja Leinonen opetus- ja kulttuuriministeriö Petri Heikkinen Suomen Olympiakomitea ry Katja Saarinen Suomen Paralympiakomitea ry Tommi Vasankari, Suomen Urheilulääkäriyhdistys ry.
Varapuheenjohtaja	Varajäsen	Pysyvä asiantuntijajäsen	
<ul style="list-style-type: none"> Hanna-Mari Manninen opetus- ja kulttuuriministeriö 	<ul style="list-style-type: none"> Hannu Itkonen opetus- ja kulttuuriministeriö 	<ul style="list-style-type: none"> Antti Kempas Suomen Olympiakomitea ry, urheilijavaliokunta 	

Hallinto ja talous

Henkilöstö

SUEKin toimistossa työskenteli vuoden aikana keskimäärin 16 henkilöä. Osa työntekijöistä oli osa-aikaisia, joten henkilötyövuosien määrä oli 14,2. Työsuhteessa olevia osa-aikaisia dopingtestaajia oli 29 ja dopingtestiavustajia 114. SUEKin koulutuksia piti 18 henkilöä.

- Pääsihteeri
Teemu Japison
- Lakiasiainjohtaja
Petteri Lindblom
- Toimistopäällikkö
Maarit Juvonen
- Viestintäpäällikkö
Susanna Sokka
- Koulutuspäällikkö
Samuli Rasila
(toimivapaalla 25.3.2019–21.10.2020)
- Vt. koulutuspäällikkö
Piia Pöyhönen (23.4.2019 alkaen)
- Tutkimuspäällikkö
Nina Laakso
- Laatupäällikkö
Marjorit Elorinne
- Tutkintapäällikkö
Jouko Ikonen
- Testauspäällikkö
Katja Huotari
- Testauskoordinaattori
Anna Rantanen
(hoitovapaalta 18.3.2019 alkaen)
- Vt. testauskoordinaattori
Petri Koskela
- Testauskoordinaattori
Janne Väre
- Testausassistentti
Oona Väänänen
(hoitovapaalta 15.4.2019 alkaen)
- Vt. testausassistentti
Piia Pöyhönen
(1.1.2019–14.4.2019)
- Toimistos sihteeri
Titta Villanen
- Farmaseutti
Anna Simula
- Lääketieteellinen asiantuntija
(sivutoiminen) Pekka Rauhala

Talous

SUEKin talous perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön toiminta-avustukseen sekä erillishankkeisiin myönnettyihin projektiavustuksiin. Yhdistyksen jäseniltä ei ole peritty liittymis- ja jäsenmaksua. Vuonna 2019 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi SUEKille 3 630 000 euron yleisavustuksen, josta 95 000 euroa kohdennettiin Kuntoilijoiden antidopingprojektiin. SUEKilla oli myös yhteistyösopimus Veikkauksen kanssa.

SUEKin tilinpäätös vuodelta 2019 osoittaa ylijäämää 154 078,79 euroa. SUEKin tase osoittaa 521 425,62 euron omaa pääomaa. SUEKin tuloslaskelma 2019, tase 2019 ja budjettivertailu ovat liitteenä 1–3.

Antidopingtoiminta / 1

Dopingvalvonta on ensimmäinen ja ainoa urheilun eettisen työn osa-alue, johon on hyväksytty maailmanlaajuinen säännöstö, jonka noudattamista valvotaan urheilun itsensä toimesta. Dopingvalvonnassa ja erivapauksien käsittelyssä noudatetaan antidopingsäännöstöä ja kansainvälisiä standardeja sekä teknisiä dokumentteja. Dopingvalvonta koskee kaikkia järjestäytyneeseen urheiluun osallistuvia.

Dopingtestaus

Dopingvalvonnassa jatkettiin laatujärjestelmän mukaista suunnitelmallista toimintaa. SUEK toteutti kansallisen dopingtestausohjelman testejä 2 725 kappaletta. SUEK otti suunnitelman mukaisesti varsinaisten dopingtestinäytteiden lisäksi 365 verinäytettä urheilijoiden yksilöllistä profiilia varten.

Dopingtestitulasto 2019

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n kansallisen testausohjelman piirissä tekemät virtsa- ja veritestit vuonna 2019.

Laji	Yhteensä
Amerikkalainen jalkapallo	94
Ampumahiihto	64
Fitness	92
Jalkapallo	174
Jääkiekko	220
Koripallo	107
Käsipallo	96
Lentopallo	97
Maantiepyöräily	40
Maastohiihto	140
Nyrkkeily	33
Paini	74
Painonnosto	70
Pesäpallo	26
Pikaluiستelu	41
Ratamelonta	32
Salibandy	99
Soutu	29
Suunnistus	35
Telinevoimistelu	33
Triathlon	48
Uinti	55
Vammaisurheilu	37

Laji	Yhteensä
Vapaaottelu	24
Voimalajit	23
Voimanosto	143
Voimapunnerrus	32
Yhdistetty	26
Yleisurheilu	277
Yhteensä	2 261
Muut joukkuelajit	112
Muut yksilölajit	352
Kaikki yhteensä	2 725

Muut joukkuelajit: Beach Volley, Cheerleading, Curling, E-urheilu, Futsal, Joukkuevoimistelu, Jääpallo, Muodostelmaluistelu, Ringette, Rugby, Rytmisen voimistelu, Uppopallo ja Vesipallo.

Muut yksilölajit: Aerobic (FISAF), Aikuisurheilu, Alppihiihto, Ammunta, Enduro, Esteratsastus, Freestyle, Golf, Hiihtosuunnistus, ITF-Taekwondo, Jousiammunta, Judo, Kahvakuula, Karate, Kenttäratsastus, Kiipeily, Kilpa-aerobic, Koskimelonta, Kädenvääntö, Leuanveto, Lumilautailu, Maastopyöräily, Miekkailu, Motocross, Mäkihyppy, Nykyaikainen 5-ottelu, Potkunyrkkeily, Purjehdus, Pyöräsuunnistus, Pöytätennis, Ralli, Ratapyöräily, Rytmisen voimistelu, Sotilasurheilu, Squash, Sulkapallo, Suomen Vahvin, Taekwondo (Ottelut), Taitoluistelu, Tanssi, Tennis, Thainyrkkeily ja Uimahyppy.

Antidopingtoiminta / 2

Yhteenveto

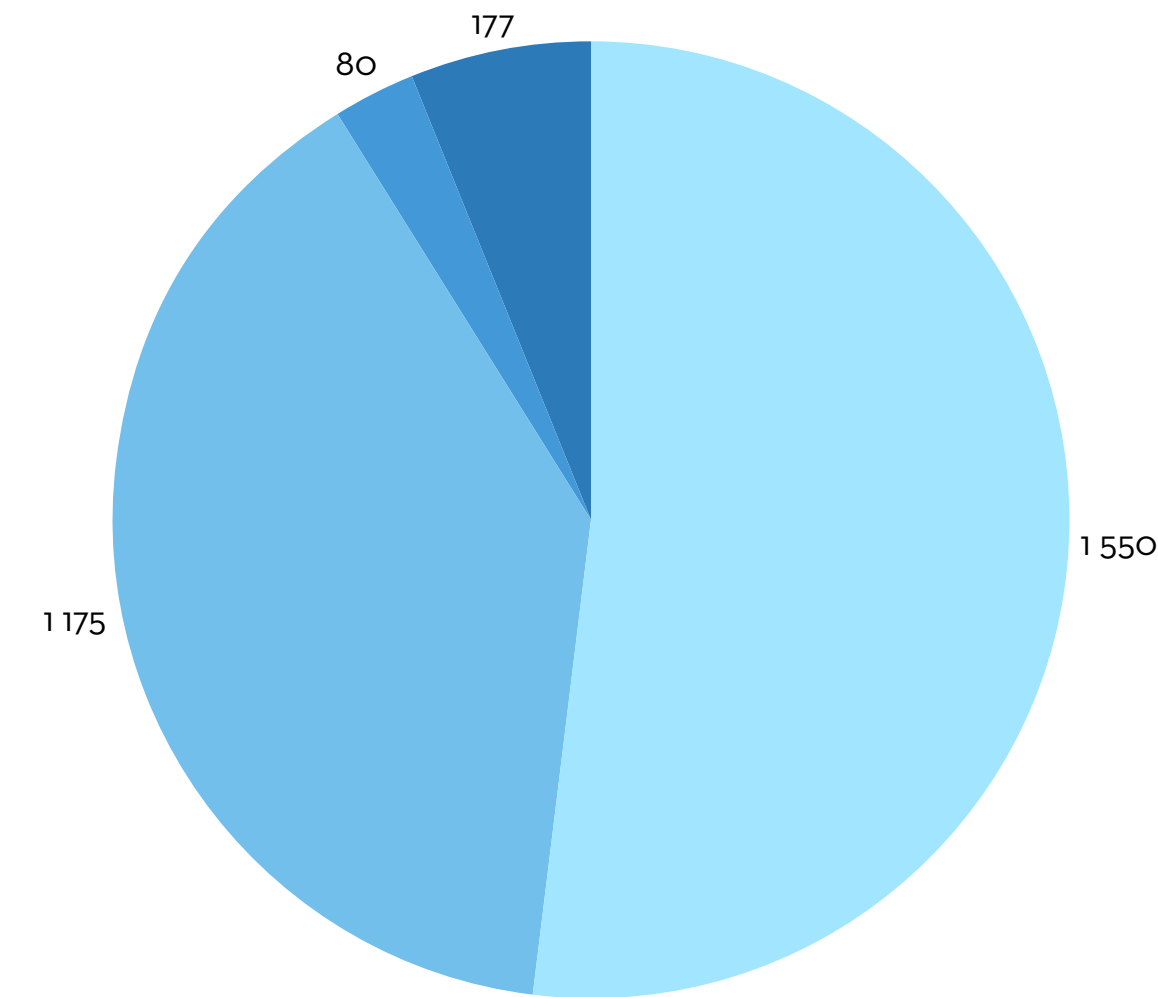
SUEK teki vuonna 2019 dopingtestejä Suomessa ja ulkomailla yhteensä 2982 (3104) kappaletta. Testeistä 2725 (2612) oli SUEKin kansallisen testausohjelman testejä, ja näistä 343 (318) oli veritestejä. Lisäksi SUEK otti osana kansallista Urheilijan biologista passia 365 (305) verinäytettä.

2019	SUEK	Kansallinen lajiliitto	Kansainvälinen lajiliitto tai WADA	Testejä yhteensä
Kilpailun ulkopuoliset testit	1550	0	80	1630
Kilpailutestit	1175	5	172	1352
Testejä yhteensä	2725	5	252	2982

Dopingrikkomukset

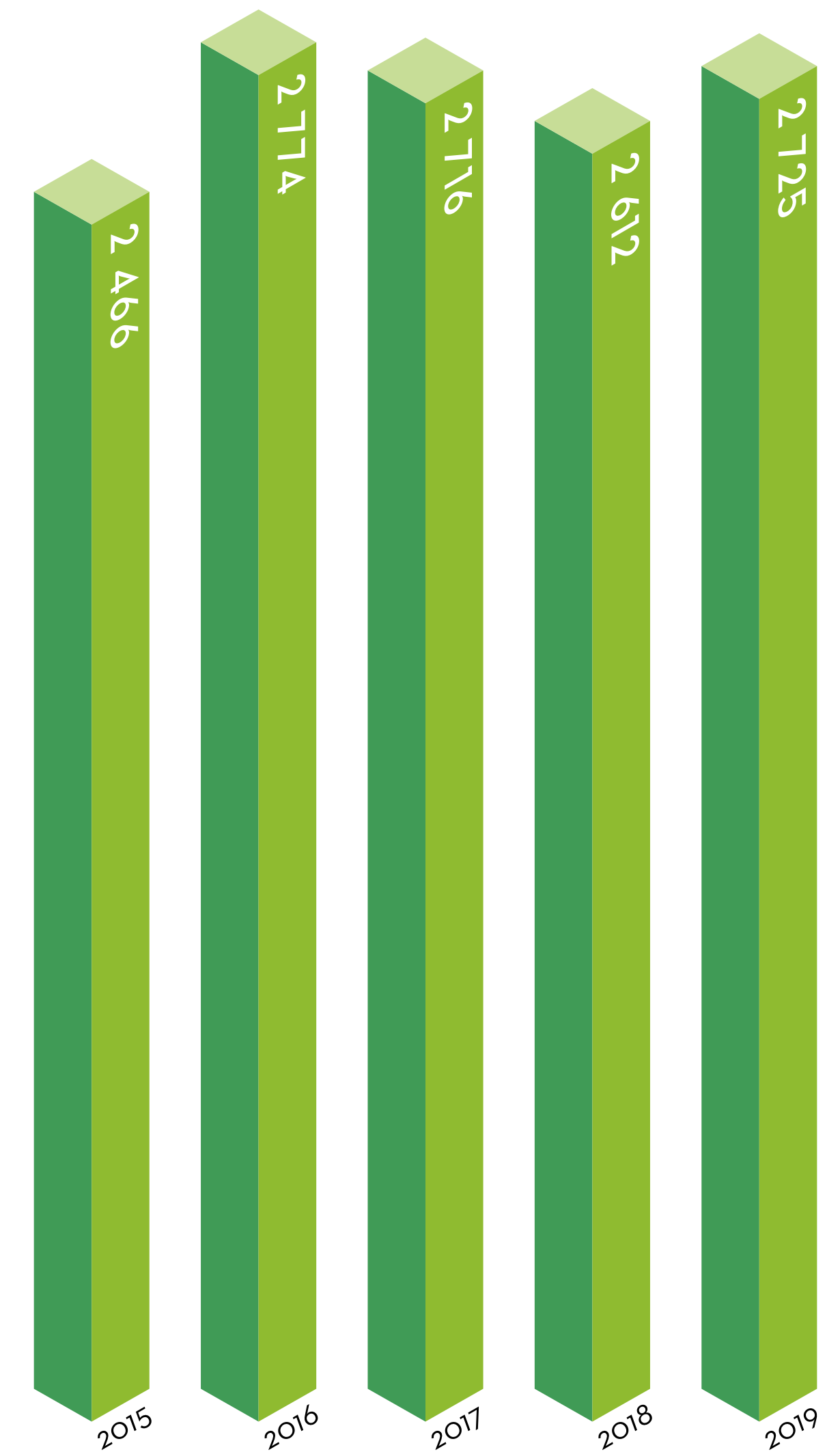
Dopingrikkomuksia SUEKin kansallisessa dopingtestausohjelmassa oli kolme. Lisäksi kolmen dopingrikkomusepäilyn käsittely on kesken.

Laji	Kielletty aine tai muu dopingrikkomus	Seuraamus
Fitness	Kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän hallussapito	4 vuoden toimintakielto
Purjehdus	Anaboliset aineet	1 vuoden toimintakielto
Voimanosto	Anaboliset aineet	4 vuoden toimintakielto

Kaavio 1. Dopingtestit Suomessa 2019

- 1 550 SUEK:n kilpailun ulkopuoliset testit
- 1 175 SUEK:n kilpailutestit
- 80 Muiden antidoping-organisaatioiden tilaamat kilpailun ulkopuoliset testit
- 177 Muiden antidoping-organisaatioiden tilaamat kilpailutestit

Kaavio 2. SUEK:n kansallisen testausohjelman testit vuosina 2015–2019.

Antidopingtoiminta / 3

Suunnitelman mukaisesti varsinaisten dopingtestinäytteiden lisäksi otettiin 365 verinäytettä urheilijoiden yksilöllistä profiilia varten. Profiilien hallinnassa tehtiin yhteistyötä muiden Pohjoismaiden kanssa. Pohjoismaiden yhteisen veri- ja steroidiprofiilien analysointiyksikön (NAPMU, Nordic Athlete Passports Management Unit) koordinaattorilla oli merkittävä rooli toiminnan ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

SUEK toimi dopingvalvonnassa yhteistyössä eri urheiluorganisaatioiden kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti. SUEK pääsi vuonna 2018 asetettuun tavoitteeseen ja toteutti kaikki kansainväliset testaustoimeksiannot.

Testauspoolijärjestelmä eli urheilijoiden yhteys- ja olinpaikkatietojen kerääminen ja seuranta tekee mahdolliseksi kohdennetun kilpailujen ulkopuolisen testauksen. Järjestelmä toimii testaus toiminnan hallinnan ja toteutuksen tärkeänä työvälineenä. SUEKin yksilöurheilijoiden testauspooleihin kuului noin 120 urheilijaa 20 lajista. Kaikki järjestelmään kuuluvat urheilijat käyttivät WADAn ylläpitämää ADAMS -kalenterijärjestelmää, joka toimii myös testauksen hallintajärjestelmänä. Yksilöpoolin lisäksi SUEK keräsi

tietoja jääkiekon ja jalkapallon miesten pääsarjatason joukkueilta läpi kauden Käsipallon, koripallon, salibandyn, lentopallon ja amerikkalaisen jalkapallon pääsarjatason joukkueilta tietoja kerättiin harjoituskauden aikana.

Vuoden 2019 aikana SUEK antoi rekisteröityyn testauspooliin kuuluville urheilijoilleen yhteensä 15 merkintää olinpaikkatietomääräysten laiminlyönnistä. Näistä kahdeksan (8) oli ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntejä ja seitsemän (7) testiin tavoittamattomuksia eli niin kutsuttuja Urheilijaa ei tavoitettu testiin -tilanteita (missed test). Testauspooliurheilijoille suunnattu Testauspoolitiedote ilmestyi kaksi kertaa.

SUEKin kouluttamia ja valtuuttamia dopingtestaajia toimi yhteensä 29 eri puolilla Suomea. Dopingtestaajien ja dopingtestiavustajien vuosittaiset koulutuspäivät järjestettiin Vantaalla 8.2.2018–10.2.2018. Testaajatiedote ilmestyi vuoden aikana neljä kertaa.

Urheilijakysely: Dopingtestauksen arviointi

SUEK toteutti vuonna 2019 tammi-kuussa, toukokuussa ja syyskuussa urheilijoille arviointikyselyn dopingtestauksesta. Kyselyllä kerättiin palautetta dopingtesteistä ja yleisesti antidopingtyöstä toiminnan laadun parantamiseksi. Kyselyyn vastasi 111 urheilijaa ja vastausprosentti oli 23,8.

Palaute tehdyistä dopingtesteistä oli pääsääntöisesti erittäin hyvää. Urheilijat antoivat parhaimmat arvosanat testitilanteessa tapahtuneesta sine-tointimenettelystä, ystävällisyydestä sekä yhteistyötaidoista. Myös kieli- ja viestintätaidot, testaajien ammattitaito sekä testitilanteessa annettu opastus ja neuvonta sai kiitosta. Urheilijoilta saadun palautteen perusteella kehitettävää olisi edelleen testitilojen viihtyvyyden, rauhallisuuden ja tilavuuden parantamisessa sekä testikutsun esittämisessä. Kysely toteutettiin sähköpostikyselynä.

Lääketieteelliset asiat

WADAn Kiellettyjen aineiden ja menetelmien luetteloon ei tullut merkittäviä muutoksia vuoden 2019 alussa.

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -luettelo julkaistiin tammi-kuussa SUEKin internetsivuilla. Painettu KAMU-pikaopas julkaistiin suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Painettua julkaisua toimitettiin edellisvuosien tapaan lajiliitoille ja urheiluoppilaitoksille. Julkaisu toimitettiin yhteistyössä Suomen Valmentajat ry:n kanssa Valmentaja-lehden tilaajille.

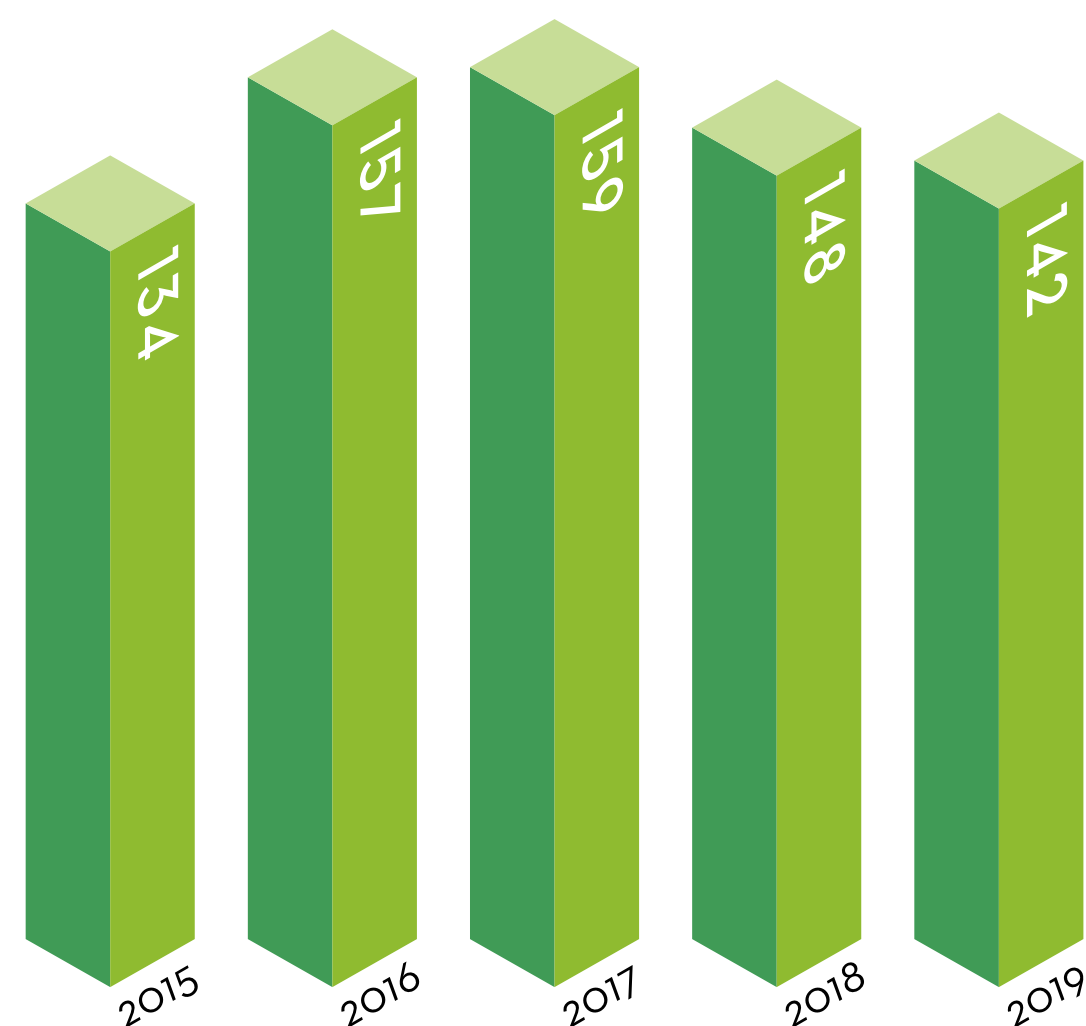
Ruotsinkielinen KAMU-mobiilipalvelu julkaistiin vuoden alussa. Vuonna 2018 suomenkielisenä käyttöönotettu mobiilisovellus rakennettiin yhteistyössä Lääketietokeskus Oy:n kanssa ja se pohjautuu heidän tietokantaansa. KAMUa päivitetään säännöllisesti uusien Suomessa markkinoille tulevien lääkevalmisteiden osalta. KAMU-mobiilisovelluksessa on myös linkkejä eri maiden lääkehakuun. Urheilija voi merkitä KAMU-sovellukseen lääkevalmisteet, joita hän käyttää. Näin tieto kulkee aina hänen mukanaan, niin apteekissa kuin dopingtestissä. Sovellus on maksuton. Englanninkielisen KAMU-sovelluksen kehittäminen aloitettiin vuoden aikana.

Antidopingtoiminta / 4

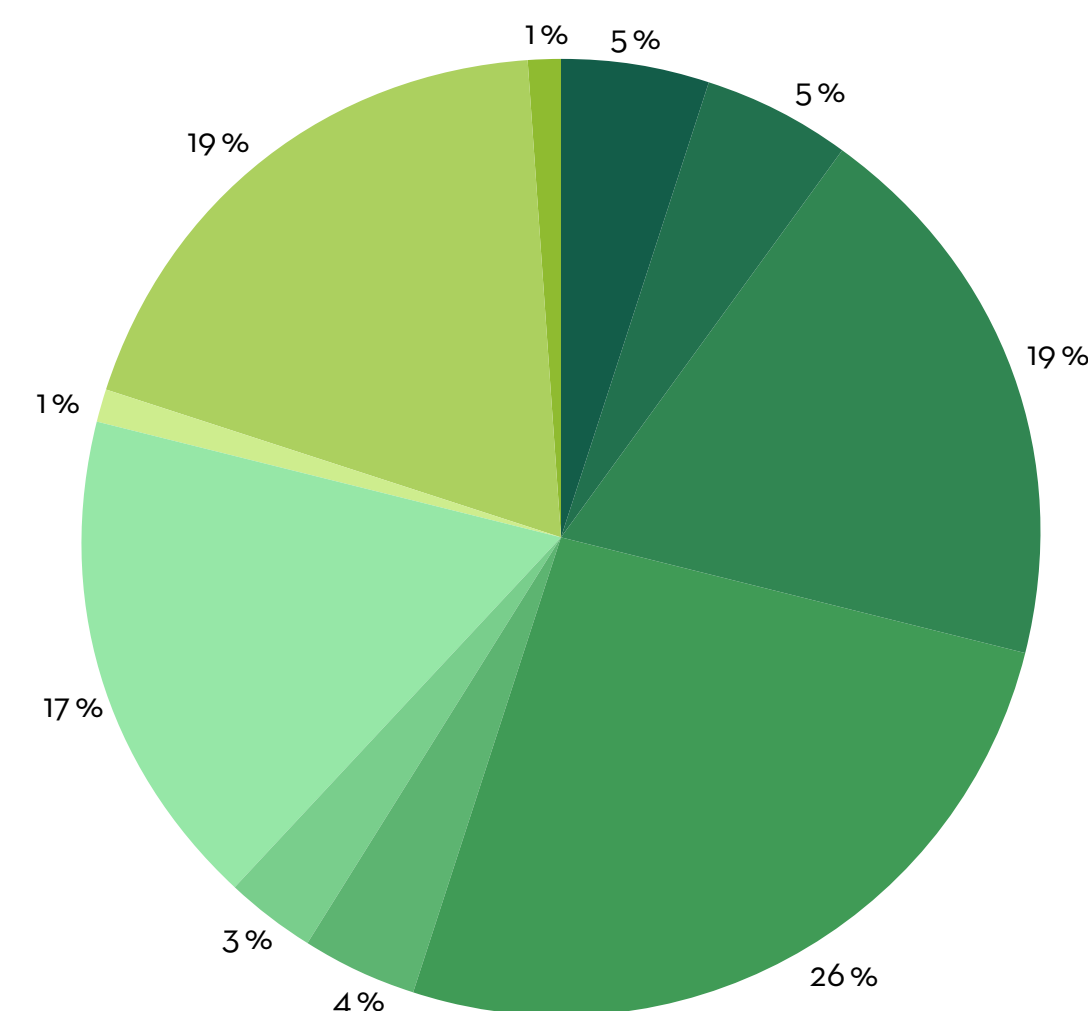
Erivapaus urheilijan lääkityksessä

WADAn Kansainvälisen erivapausstandardin tarkoituksena on luoda maailmanlaajuisesti eri organisaatioiden välille yhtenäinen käytäntö kiellettyjen aineiden ja menetelmien lääkinnällisen käytön erivapauksien myöntämiselle. Urheilijoille ja muille sidosryhmille tiedotettiin vuoden aikana erivapauskäytännöistä yhteistyössä SUEKin koulutuksen ja viestinnän kanssa.

SUEKille osoitettujen erivapaushakemusten määrä laski hieman edellisvuoteen nähden. Vuonna 2019 käsiteltyjen erivapaushakemusten kokonaismäärä oli 142 kappaletta. Hakemukset koskivat kaikkiaan 175 lääkeainetta. Eniten erivapauksia myönnettiin hormoneihin ja aineenvaihduntaan vaikuttavien modulaattorien, β_2 -agonistien ja glukokortikoidien aineryhmiin kuuluville aineille. (Kaavio 3 ja 4 vuoden 2019 erivapauslaskot).

Kaavio 3. SUEKin erivapauslautakunnan käsittelemien erivapaushakemusten kokonaismäärät vuosina 2015–2019.

Kaavio 4. Eri lääkeaineryhmien osuudet SUEKin erivapauslautakunnan vuonna 2019 myöntämistä erivapauksista:

- 5 % S1. Anaboliset aineet
- 5 % S2. Peptidihormonit, kasvutekijät, vastaavat aineet ja mimeetit
- 19 % S3. β_2 -agonistit
- 26 % S4. Hormoneihin ja aineenvaihduntaan vaikuttavat modulaattorit
- 4 % S5. Diureetit ja peiteaineet
- 3 % M2. Kemiallinen ja fysikaalinen manipulaatio
- 17 % S6. Piristeet
- 1 % S7. Huumaavat kipuläkkeet
- 19 % S9. Glukokortikoidit
- 1 % P1. Beetasalpaajat

Erivapauslautakunta

- Puheenjohtaja:
Lääketieteen tohtori, liikuntalääketieteen erikoislääkäri
Katja Mjøsund
- Varapuheenjohtaja:
Lääketieteen tohtori, liikuntalääketieteeseen erikoistuva
Harri Helajärvi
- Professori, liikuntalääketieteen erikoislääkäri
Olli J. Heinonen
- Lääketieteen tohtori, dosentti, keuhkosairauksien ja allergologian erikoislääkäri
Jussi Karjalainen
- Lääketieteen tohtori, dosentti, lastentautien erikoislääkäri, lasten endokrinologi
Päivi Miettinen

Antidopingtoiminta / 5

Tutkinnalliset menetelmät

Nykyaikaisessa antidopingtoiminnassa tiedustelu ja tutkinta, tutkinnalliset menetelmät, eivät ole erillään muusta antidopingtoiminnasta vaan tiivis osa kokonaisuutta. Suomen ja Maailman antidopingsäännöissä sekä Kansainvälisessä testaus- ja tutkintastandardissa korostetaan tiedustelu- ja tutkintatoiminnan merkitystä perinteisen dopingvalvonnan rinnalla.

SUEK hankkii, arvioi ja käsittelee kaikista käytettävissä olevista lähteistä saatavia tietoja dopingrikkomusten tutkimiseen. Tutkinnassa selvitetään varsinaisen dopingrikkomuksen ohella, onko rikkomuksessa osallisena urheilijan tukihenkilö tai muita henkilöitä sekä varmistetaan asianmukaisten seuraamusten toimeenpano. Erityinen selvitysvelvollisuus on tapauksissa, joissa dopingrikkomuksen epäilään tehneen alaikäinen urheilija tai joissa tukihenkilön urheilijoista enemmän kuin yksi on syyllistynyt dopingrikkomukseen.

Tulosten käsittely

Dopingtestien tulosten käsittely on SUEKin vastuulla silloin, kun testaus on suoritettu SUEKin toimeksiannosta ja valtuutuksella tai kun SUEK on havainnut mahdollisen muun toimivaltaansa kuuluvan dopingrikkomuksen.

SUEK arvioi kaikki laboratorion positiivisiksi analysoimat näytteet sekä muut epäillyt dopingrikkomukset Suomen antidopingsäännösten edellyttämällä tavalla ennen niiden viemistä Antidopingasioiden valvontalautakunnan käsittelyyn. SUEKin alustavan arvioinnin ja selvityksen pohjalta päätetään, esitetäänkö asia valvontalautakunnalle mahdollisena dopingrikkomuksena.

Antidopingasioiden valvontalautakunta

Antidopingasioiden valvontalautakunta on riippumaton elin, joka käsittelee ja päättää, onko antidopingsäännösten soveltamispiiriin kuuluvan urheilijan tai muun henkilön menettelyä tai toimintaa pidettävä dopingrikkomuksena.

Valvontalautakunnan puheenjohtajana toimi varatuomari, asianajaja *Markus Manninen* ja sihteereinä varatuomari *Katja Tukiainen* (alkuvuoden), varatuomari *Jussi Leskinen* ja asianajaja, varatuomari *Janne Röytiö* (loppuvuoden).

Valvontalautakunnalla oli vuoden aikana kolme (3) suullista käsittelyä ja neljä (4) tapausta käsiteltiin kirjallisen aineiston perusteella.

JURISTIJÄSENET:

- Puheenjohtaja
Asianajaja, varatuomari ja kauppatieteen maisteri Markus Manninen
- I varapuheenjohtaja
Oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari Esa Schön
- II varapuheenjohtaja
Oikeustieteen maisteri Silja Kanerva
- Varajäsen
Oikeustieteen maisteri Pauliina Vilponen

LÄÄKÄRIJÄSENET:

- Lääketieteen lisensiaatti
Heikki Laapio
- Lääketieteen tohtori, professori
Heikki Tikkanen
- Liikuntatieteiden tohtori, lääketieteen lisensiaatti
Esa Liimatainen
- Varajäsen
Lääketieteen lisensiaatti Petri Kallio

URHEILUN ASIAANTUNTIJAT

- Urheiluhieroja ja kuntahoitaja
Jani Kallunki
- Kauppatieteen tohtori, kehittämisjohtaja
Jan-Erik Krusberg
- Filosofian maisteri
Tuuli Merikoski

SIHTEERIT

- Varatuomari
Katja Tukiainen (alkuvuoden)
- Varatuomari
Jussi Leskinen
- Asianajaja, varatuomari
Janne Röytiö (loppuvuoden)

Antidopingtoiminta / 6

Antidopingkoulutus

SUEK järjesti 83 antidopingkoulutusta, joissa oli yhteensä yli 2 700 kuulijaa. Koulutuksia pidettiin urheilijoille, valmentajille, seuratoimijoille, opiskelijoille ja terveydenhuoltohenkilöstölle. Yliopistoista antidopingkoulutuksia pidettiin Jyväskylän yliopiston lisäksi myös Turun ja Helsingin yliopistoissa osana lääketieteen ja farmakologian opintoja.

Puhtaasti paras -verkkokoulutuksesta tuli yhä keskeisempi osa SUEKin koulutustarjontaa, kun aktiivisen viestinnän ja lajiliittojen kampanjoiden tuloksena käyttäjämäärä kasvoi merkittävästi. Vuoden 2017 ja 2018 aikana verkkokoulutuksen suorittaneita oli yhteensä 3 250, kun vuoden 2019 aikana luku kasvoi 7 150 käyttäjään. Verkkokoulutuksen laatua mitattiin palautearviointilla. Käyttäjistä 92,4 prosenttia piti ohjelmaa hyvänä tai erittäin hyvänä.

Verkkokoulutukseen rakennettiin uutena kertausosio, jonka avulla voi päivittää osaamista antidopingasioissa. Kertausosiossa käydään läpi koulutuksen eri osa-alueita tietovisan tapaan. Suorittaakseen kertausosion tulee saada riittävä määrä oikeita vastauksia, jolloin myös diplomiin tulee merkintä suorituksesta.

SUEKin koulutuksissa jaettiin Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -pikaopasta.

Antidopingasioiden viestintä

Testaaja- ja avustajatiedote julkaistiin vuoden aikana neljä kertaa. Testauspooliurheilijoille suunnattu tiedote ilmestyi kahdesti.

SUEK järjesti ja osallistui erilaisiin tapahtumiin. Dopingrikkomuksen käsittelystä järjestettiin liittotilaisuus, jossa käytiin lävitse rikkomusprosessia ja kuultiin lajiliittojen kokemuksia rikkomusten käsittelystä. Medialle järjestettiin tilaisuus Urheilijan biologisesta passista, jossa NAPMUn asiantuntijat kertoivat järjestelmästä. Lisäksi SUEK osallistui yhdessä Lääketietokeskuksen kanssa Farmasian Päiville ja Lääkäripäiville. Molemmissa tilaisuuksissa järjestettiin yhdessä lavaohjelmaa, jonka tavoitteena oli esitellä KAMUa. Mukana oli myös urheilijoita kertomassa omista kokemuksistaan lääkinnällisistä asioista.

Antidopingohjelmat

Suomen antidopingsäännösten mukaan jokaisella säännösten piiriin kuuluvalla järjestöllä tulee olla voimassa oleva antidopingohjelma, jota niiden tulee toiminnassaan toteuttaa. Ohjelmat ja niiden toteuttaminen vaikuttavat valtiovastuuksiin. Edellisvuosien tapaan SUEK kommentoi liittojen antidopingohjelmia ja julkaisi niitä omilla internetsivuillaan.

Urheiluopistojen laajentuneet sopimukset kattoivat mahdolliset rikkomusraportoinnit sekä opistojen majoitustietojen luovuttamisen dopingvalvonnan käyttöön. Urheiluopistojen antidopingmateriaalit uudistettiin ja niitä lisättiin, jotta kaikki opistoissa yöpyvät urheilijat, kansallisuudesta riippumatta, ymmärtävät sopimukset velvoitteet.

Laadunhallinta

Dopingvalvonnan ja antidopingkoulutuksen seurannan, arvioinnin ja kehittämisen avulla SUEK varmistaa prosessiensa vaatimustenmukaisuuden, asiakkaidensa ja sidosryhmiensä tyytyväisyyden sekä toimintansa jatkuvan parantamisen. DNV-GL Certification Oy/Ab suoritti kesäkuussa 2019 SUEKin toimintajärjestelmälle määräaikaisarvioinnin, jossa arvioitiin ISO 9001:2015 -johtamisjärjestelmäs-tandardin vaatimustenmukaisuutta ja johtamisjärjestelmän vaikuttavuutta sekä organisaation kyvykkyyttä. Arviointiin sisältyi toimiston auditointin lisäksi myös testitapahtuman ulkoinen auditointi. DNV-GL:n arvioija totesi SUEKin täyttävän sekä yleisen ISO 9001:2015 -laadunhallintastandardin että Maailman antidopingsäännösten (WADC) ja Maailman antidopingtoimisto WADAn kansainvälisten standardien vaatimukset.

Ulkoisen auditoinnin lisäksi SUEK toteutti 14 sisäistä auditointia. Niistä 13 suoritettiin käytännön dopingtestauksessa, ja yksi toimistolla. Auditoinnit osoittivat dopingtestauksen olevan korkealla tasolla ja noudattavan WADAn Kansainvälisen testaus- ja tutkintastandardin vaatimuksia.

Antidopingtoiminta / 7

Kansainvälinen toiminta

SUEK vahvistaa urheilun eettisyyttä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa sekä toimii aktiivisena keskustelujen käynnistäjänä, keskustelijana ja vaikuttajana myös kansainvälisesti. SUEK osallistuu kansainvälisten järjestöjen ja yhteistyöorganisaatioiden toimintaan opetus- ja kulttuuriministeriön edustajien tukena. Osioiden lopussa on SUEKin mahdolliset edustukset eri työryhmissä.

Maailman antidopingtoimisto (World Anti-Doping Agency WADA)

Maailman antidopingtoimisto johtaa antidopingtoimintaa kansainvälisesti ja toimii sääntelijänä toiminnalle. SUEK osallistui WADAn vuosittaiseen symposiumiin maaliskuussa sekä konferenssiin marraskuussa. Molempien tapahtumien keskeinen sisältö oli vuoden 2021 alussa voimaan tuleva uusi Maailman antidopingsäännöstö.

- *Erivapausasiantuntijaryhmä:* Katja Mjøsund
- *Tiedustelu- ja tutkintaverkosto:* Jouko Ikonen

Yhdistyneiden kansakuntien kasvatustiede- ja kulttuurijärjestö (UNESCO)

UNESCOn dopingin vastaisen sopimuksen hyväksyneet valtiot sitoutuvat WADAn laatiman Maailman antidopingsäännösten periaatteisiin ja tukemaan WADAn toimintaa. Valtioiden sitoutuvat järjestämään antidopingtoimintaa omassa maassaan.

UNESCOn antidopingsopimuksen on ratifioinut lähes 190 maata. SUEK osallistui sopimukseen osallistuvien maiden konferenssiin yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön edustajan kanssa.

Kansainvälinen antidopingryhmä IADA (International Anti-Doping Arrangement IADA)

Kansainvälinen antidopingryhmä IADA on kymmenen maan yhteinen järjestely, jonka kautta edistetään parhaita antidopingtoiminnan käytäntöjä ja kokemuksia. IADA-maat tekevät aloitteita sekä vaikuttavat WADAn toimintaan. SUEK osallistui IADA-maiden koordinaatiokokoukseen yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön edustajan kanssa.

Kansallisten antidopingtoimistojen yhteenliittymä (Institute of National Anti-Doping Organizations iNADO)

iNADO (Institute of National Anti-Doping Organizations) on kansallisten antidopingorganisaatioiden ja niiden henkilöstön yhteistyöelin.

iNADO jäsenmäärä vuonna 2019 oli 67. iNADO kannusti WADAA kehittämään hallintoaan ja toimintaansa vuoden 2019 aikana.

- *Hallitus:* Petteri Lindblom

Kansallisten antidopingtoimistojen johtajat

SUEK osallistui aktiivisesti maailman johtavien antidopingtoimistojen verkoston kokouksiin. Verkoston tärkeitä keskustelunaiheita olivat suhtautuminen Venäjän institutionaaliseen dopingiin sekä puhtaiden urheilijoiden ja ilmiantajien suojelemiseen.

- *Verkosto:* Petteri Lindblom, Teemu Japissou

Euroopan neuvosto (EN)

Euroopan neuvoston (EN) dopingin vastainen yleissopimus on valtioiden välinen sopimus ja edistää dopingia vastaan kohdistuvien toimien kansallista ja kansainvälistä yhdenmukaistamista.

Euroopan neuvoston koulutusryhmän kokouksissa valmisteltiin uutta koulutusstandardia, joka tulee voimaan yhdessä uuden Maailman antidopingsäännösten kanssa 1.1.2021. Koulutusryhmän suunnitteluryhmä työstää standardin pohjalta ohjelmia koulutusryhmän käsittelyyn ja ryhmä toimii vuosina 2019–2020.

Euroopan neuvoston lakiasiantuntijaryhmän kokouksissa käsiteltiin Maailman antidopingsäännösten uudistamista. Työryhmässä selvitettiin myös eri maiden antidopinglainsäädäntöä ja niiden mahdollista yhtenäistämistä kansainvälisesti. Esillä oli myös urheilupetoslainsäädäntö.

SUEK osallistuu sopimuksen monitorointiryhmän (T-DO) sekä Euroopan WADA-asioiden koordinaatioryhmän (CAHAMA) kokouksiin yhdessä OKM:n edustajan kanssa.

- *Koulutusryhmä:* Samuli Rasila, Piia Pöyhönen, Susanna Sokka
- *Koulutusryhmän suunnitteluryhmä:* Susanna Sokka
- *Lakiasiantuntijaryhmä:* Petteri Lindblom
- *WADA-asioiden koordinaatiokokous (CAHAMA):* Petteri Lindblom, Teemu Japissou, Katja Huotari

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on merkittävää kaikkien pohjoismaisten antidopingorganisaatioiden kannalta. SUEK osallistui pohjoismaiseen yhteistyökokoukseen. SUEKi sai pohjoismaisessa yhteistyössä koulutusasioiden työryhmän vetovastuun.

Erityisen merkittävää ja konkreettista yhteistyö on Pohjoismaiden yhteisen urheilijoiden veri- ja steroidiprofiilien analysointiin erikoistuneen yksikön, Nordic Athlete Passport Management Unitin (NAPMU) puitteissa.

Kilpailumanipulaation torjunta

SUEK puolustaa urheilun sääntöjä, reilun pelin periaatteita sekä vastaa osaltaan kilpailumanipulaation torjuntaa koskevan valtiosopimuksen toimeenpanosta Suomessa sekä tarjoaa viranomaisille niiden tarvitsemaa apua manipulaatioon liittyvän rikollisuuden torjunnassa. Toiminnan tavoitteena on, että urheilutoimijat ovat tietoisia kilpailumanipulaation uhasta ja torjuntakeinoista, manipulaatiota pidetään laajasti paheksuttavana, manipulaatioyritykset kyetään havaitsemaan, torjumaan ja sanktioimaan, eikä Suomi ole houkutteleva kohde kansainväliselle, urheiluvetoisesti liittyvälle rikollisuudelle.

Kilpailumanipulaatio-koulutus

Kilpailumanipulaatioon liittyvää koulutusta tilattiin kaikkiaan 15 eri tilaisuuteen. Lisäksi aihe oli esillä useissa urheilijoille pidetyissä antidopingkoulutuksissa. Urheiluopistojen kouluttajakoulutuksessa kilpailumanipulaatiokoulutuksella haluttiin vahvistaa urheiluopistojen kouluttajien valmiuksia pitää aiheesta koulutuksia eri kohderyhmille.

Kansainvälinen toiminta Kansainvälisen rikospoliisijärjestö Interpol

Kansainvälisen rikospoliisijärjestö Interpolin tehtävänä on toteuttaa mahdollisimman laajaa yhteistoimintaa 192 jäsenvaltionsa rikospoliisiviranomaisten välillä.

SUEK on jäsenenä Interpol Match Fixing Task Forcessa.

· *Kilpailumanipulaation vastainen työryhmä: Jouko Ikonen*

Kansallisten kilpailumanipulaation vastaisten yhteyspisteiden epävirallinen verkosto (Group of Copenhagen GoC)

Kansallisen yhteyspisteen puheenjohtaja ja sihteeri osallistuivat vastaavien yhteyspisteiden epävirallisen Group of Copenhagen (GoC) -verkoston kansainväliseen yhteistyöhön.

EU:n rahoittama kilpailumanipulaation torjuntahanke (Interisport Erasmus+)

SUEK osallistui Euroopan neuvoston rahoittamaan, kaksivuotiseen kilpailumanipulaation torjuntaan keskittyvään Erasmus+ Integrisport hankkeeseen, jonka kohderyhmänä ovat erityisesti viranomaiset, poliisi ja syyttäjät.

Euroopan jalkapalloliitto UEFA: UEFA:n kilpailumanipulaation vastainen työryhmä

Vuonna 2014 perustettu pysyvä työryhmä kokoaa asiantuntijoita ja lainvalvontaviranomaisia analysoimaan ja torjumaan ottelumanipulaatiota Euroopan laajuisesti.

· *Työryhmä: Jouko Ikonen*

Katsomoturvallisuus

SUEK edesauttaa yhteistyössä viranomaisten kanssa katsomoturvallisuuden ja -viihtyvyyden valtiosopimuksen toimeenpanosta Suomessa. SUEKin tavoitteena on urheiluliikkeen ja viranomaisten yhteisen rintaman luominen myönteisen kannatuskulttuurin ja katsomoviihtyvyyden kehittämiseksi, olosuhteiden parantamiseksi sekä henkilö- ja omaisuusvahinkojen estämiseksi urheilukatsomoissa.

Suomen Palloliitto pyysi SUEKin selvitystä kesäkuussa pelatun jalkapallon Suomen Cupin loppuottelun jälkeisistä tapahtumista Tampereen Ilveksen ja järjestyksenvalvojen välillä. Yhteenotto aiheutti runsasta keskustelua kannattajien käyttäytymisestä sekä järjestyksenvalvojen käyttämisestä voimakeinoista.

SUEK osallistui Palloliiton ja poliisin järjestämään seminaariin Turvallisuus jalkapallo-otteluissa.

Katsomoturvallisuuden viestintä

SUEK järjesti liittotilaisuuden katsomo- ja kilpailuturvallisuudesta. Tilaisuuden tarkoituksena oli saada tietoa ja kuulla kokemuksia kilpailuturvallisuuteen liittyvän tiedon keräämisen tärkeydestä, hyväksi käyttämisestä käytäntöjen kehittämisessä sekä näiden viestimisestä eri kohderyhmille. Liittotilaisuudessa pohdittiin toimintamalleja, miten eri lajeissa voitaisiin parhaalla mahdollisella tavalla kerätä, julkaista ja käsitellä onnettomuustietoja matalalla kynnyksellä sekä seurata oman alan turvallisuuskehitystä.

Yleinen eettinen toiminta, tutkimus ja tutkinta

SUEK edistää urheilun eettistä toimintaa tiedolla johtamalla ja toimimalla aktiivisena yhteiskunnallisena vaikuttajana. Keskeinen väline on tutkimustoiminta. Olennaista on erilaisten ilmiöiden tietotarpeen tunnistaminen sekä uuden tiedon tuottaminen ja välittäminen sekä yhteiskunnallinen merkitys ottaen huomioon sidosryhmien tietotarpeet. SUEK tuottaa tai käynnistää selvityksiä ja tutkimuksia, tuottaa niiden pohjalta tietoa koko urheiluyhteisölle ja yhteiskunnallisille toimijoille päätöksenteon tueksi sekä toimii kannanottajana ja arvokeskustelun käynnistäjänä.

Urheilun eettiset asiat olivat aktiivisesti esillä koko toimintavuoden. Häirintäteemoista erityisesti seksuaalinen ja sukupuoleen perustava häirintä sekä kiusaaminen olivat edelleen vahvasti esillä ja toimet teeman ympärillä laajenivat entisestään. Myös uudempana teemana epäasiallinen valmentaminen ja käyttäytyminen urheilussa nousivat esille. SUEK osallistui ilmiötä koskevaan keskusteluun ja suunnitteli toimintamalleja yhdessä eri toimijoiden kanssa. Keskeisiä yhteistyökumppaneita olivat Väestöliiton Et ole yksin -palvelu ja Olympiakomitea.

Lajiliittojen toimeksiannoista tehtiin selvityksiä epäasiallisesta käyttäytymisestä. Loppuvuodesta käynnistettiin häirintä suomalaisessa kilpaurheilussa -tutkimushanke, joka kattaa koko urheilun. Tutkimusten ja selvitysten kautta halutaan tuottaa uutta tietoa urheilujärjestöille sekä muille toimijoille eettisesti kestävämmän urheilukulttuurin luomiseksi.

SUEKin julkaisusarja

SUEKin julkaisusarja kasvoi kahdella julkaisulla. KIHUn, erikoistutkija Jarmo Mäkiseltä tilattiin *Tutkimuskartoitus urheilun eettisistä kysymyksistä*. Julkaisussa jäsennetään aiheeseen

liittyvän kansainvälisen tutkimuksen määrää ja sisältöä, analysoimalla kansainvälisissä tutkimusviitetietokannoissa julkaistuja tietoja. Tavoitteena oli selvittää tutkimuksen määrää sekä tarkastella tutkimusten aihepiirejä. Vuonna 2018 tehty analyysi kohdistettiin kolmelle osa-alueelle, joita olivat katsomoturvallisuus, kilpailumanipulaatio ja hyvä hallinto, joka sisälsi myös urheiluun liittyvän korruption ja huliiganismin. Doping rajattiin kartoituksen ulkopuolelle ja siitä tullaan tekemään erillinen julkaisu.

Tutkimusassistentti Miika Kyllösen kirjoittaman *Sopimaton lopputulos? Selvitys urheilukilpailujen manipulaation torjunnasta* -julkaisun tarkoituksena on toimia tietolähteenä ja käytännön työkaluna kaikille urheilun parissa toimiville sekä aiheesta kiinnostuneille. Selvityksessä käsitellään laaja-alaisesti kilpailumanipulaation taustalla vaikuttavia voimia, joita ovat muun muassa korruptio, järjestäytynyt rikollisuus sekä kansainvälisten vedonlyöntimarkkinoiden kasvu. Julkaisussa kuvataan kilpailumanipulaation olemusta, vaikutuksia ja manipulaation eri muotoja. Lisäksi julkaisussa käsitellään kilpailumanipulaatioon liittyvät riskitekijät, lainsäädäntö sekä keinot

ilmiön ennaltaehkäisyyn. Selvityksen lopussa esitellään käytännön toimenpiteitä, ohjeita liitto- ja järjestötoimijoille sekä urheilijoille kilpailumanipulaation torjumiseksi. Selvitys pohjautuu viimeisimpään kansainväliseen ja kotimaiseen tutkimuskirjallisuuteen sekä asiantuntijanäkemyksiin.

Selvitykset

SUEK toteutti kaksi selvitystä Suomen Tennisliiton sekä Suomen Luisteluliiton toimeksiannosta.

Tenniksen selvityksessä tutkittiin, ovatko kansainvälisessä kilpailutoiminnassa mukana olleet urheilijat kokeneet seksuaalista häirintää lajin parissa. Selvitys kohdistui vuosina 2008–2018 kansainvälisiä otteluita pelanneisiin ja vuonna 1970 tai sen jälkeen syntyneisiin urheilijoihin. Nuorimmat kohdejoukkoon kuuluneet pelaajat olivat syntyneet vuonna 2006. Selvitys toteutettiin sähköisenä kyselytutkimuksena ja se lähetettiin 376 urheilijalle. Kyselyyn saatiin 92 vastausta ja vastausprosentti oli 24. Vastanneista urheilijoista yhteensä 15 oli kokenut seksuaalista häirintää tai havainnut sitä.

Kiusaaminen ja häirintä luistelula-jeissa -selvitys käynnistyi vuoden 2019 puolella. Suomen Luisteluliiton tilaaman selvityksentulokset julkaistiin vuonna 2020. Selvityksessä tutkittiin pikaluistelun, rullaluistelun ja roller derbyn kilpailutoimintaan osallistuneiden urheilijoiden ja valmentajien kokemaa kiusaamisesta sekä häirintää. Selvitys toteutettiin sähköisenä kyselytutkimuksena.

Selvitystyöryhmiä vahvistettiin SUEKin asiantuntijoiden lisäksi alojen tutkijoilla:

- Tutkija Johanna Hentunen
- Tutkimusassistentti Miika Kyllönen

Tutkinta

Suomen Taitoluisteluliiton pyynnöstä tehtiin laaja tutkinta helsinkiläisen taitoluisteluvalmentajan valmennustavoista. Laaja kokonaisuuden selvittäminen kesti useita kuukausia. Tutkinta johti liiton käynnistämään kurinpitomenetelyyn ja kurinpitorangeistukseen. Tapaus herätti julkisuudessa runsasta keskustelua hyväksyttävistä valmennusmenetelmistä erityisesti junioriurheilussa.

Häirintä suomalaisessa kilpaurheilussa -tutkimushanke

Tutkimushankkeen tarkoituksena on tutkia, ilmeneekö kilpaurheilussa häirintää: millaista mahdollinen häirintä on ollut ja ketkä mahdolliseen häirintään ovat syyllistyneet. SUEK toteuttaa tutkimuksen yhteistyössä Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHUn sekä selvitykseen osallistuvien urheilun lajiliittojen kanssa.

Tutkimuskohteena ovat lajiliiton alaiseen kilpaurheilutoimintaan osallistuvat urheilijat sekä SM-liigajoukkueiden pelaajat. Tutkimukseen osallistuvat lisenssikilpaurheilijat ovat vähintään 16-vuotiaita eli vuonna 2003 syntyneitä tai sitä vanhempia. Aiheen sensitiivisyyden vuoksi kohderyhmä rajattiin koskemaan 16-vuotta täyttäneitä ja siitä vanhempia henkilöitä. Lajiliitoista mukaan tutkimukseen lähti 55 liittoa sekä Vammaisten liikunta ja urheilu VAU. Tutkimustyön kokonaisaika on lokakuusta 2019 toukokuuhun 2020. Sähköinen kyselytutkimus lähetettiin joulukuussa lajiliittojen välityksellä urheilijoille. Lajiliitoilta saatujen tietojen mukaan, kysely lähetettiin 160 000 urheilijalle.

Tutkimustyöryhmiä vahvistettiin SUEKin asiantuntijoiden lisäksi alojen tutkijoilla:

- Projektitutkija: Anukka Lahti
- Tutkimusassistentti: Miika Kyllönen
- Hanke toteutetaan yhteistyössä KIHUn kanssa

Urheilun eettisten asioiden neuvottelukunta

Neuvottelukunta toimii eri hallinnonalojen ja urheilun toimijoiden välisenä yhteistyöelimenä. Sen tavoitteena on edistää urheilun eettisyyttä ja siihen liittyvien kansainvälisten sopimusten toimeenpanoa.

Ihmisoikeudet haltuun urheilussa -hanke

SUEK on mukana keskeisenä yhteistyökumppanina Ihmisoikeusliiton *Ihmisoikeudet haltuun urheilussa* -hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on lisätä urheilun toimijoiden perustietoa ihmisoikeuksista sekä heidän valmiuksiaan edistää omassa toiminnassaan ihmisoikeuksia, yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa.

Eettisten asioiden koulutus

SUEK teki yhteistyössä Väestöliiton ja Suomen Olympiakomitean kanssa koulutusmateriaalin aiheesta Seksuaalinen ja sukupuoliin perustuva häirintä urheilussa, osana *Et ole yksin* -hanketta. Koulutusmateriaali on tarkoitettu erityisesti lajiliitoille ja urheiluseuroille. Koulutusmateriaali sisältää käsitteiden määrittelyä, toimenpiteitä epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisyyn ja siihen puuttumiseen sekä ohjeistaa, mistä löytyy tarvittaessa lisätietoja aiheeseen liittyen.

SUEKilta tilattiin 15 koulutusta liittyen epäasialliseen käytökseen urheilussa. Lisäksi aihe oli esillä useissa urheilijoille pidetyissä antidopingkoulutuksissa, mitä varten tehtiin myös uutta koulutusmateriaalia.

Eettisten asioiden viestintä

Lajiliitoille järjestettiin liittotilaisuus 12.11.2019 eettisistä asioista. Tilaisuuden tavoitteena oli kertoa SUEKin tekemistä tutkimuksista ja selvityksistä sekä avata häirintä suomalaisessa kilpaurheilussa -tutkimushanketta. Tilaisuudessa kuultiin liittojen kokemuksia SUEKin

tekemistä tutkimuksista sekä pohdittiin erilaisia vaihtoehtoja tutkimuksille, joita oli esimerkiksi sovittelukäytäntö.

Et ole yksin -hankkeen ohjausryhmä

- Nina Laakso, Susanna Sokka

Urheilun eettisten asioiden neuvottelukunta

- Nina Laakso

Ihmisoikeudet haltuun urheilussa -hanke

- Nina Laakso

Paralympiakomitean luokittelutyöryhmä

- Katja Huotari

Koulutus

Koulutuksella lisätään osaamista urheilun eettisissä asioissa ja varmistetaan, että päivitetty tieto tavoittaa niin urheilijat kuin muut tärkeät kohderyhmät. SUEK tarjoaa kattavasti koulutusta eri kohderyhmille. Koulutuksen pääpaino on antidopingtoiminnassa ja kilpailumanipulaatiossa. Vuosien 2019 ja 2020 aikana pidetään koulutuksia myös häirintävapaa urheilu -teemaan liittyen. SUEKin koulutuksissa on esillä kaikki tehtävät.

Vuoden 2019 aikana SUEK piti 99 koulutustapahtumaa, joissa tavoitettiin 3 750 urheilun parissa toimivaa. Lähes puolet koulutuksista oli lajiliittojen tilaamia (kaavio 5) ja yli puolissa koulutuksista kohderyhmänä oli urheilijat ja/tai nuoret urheilijat (kaavio 6). Koulutusvuodessa näkyivät erityisesti häirintäteemaan liittyvien koulutustilausten määrän kasvu sekä koulutusten sisältötoiveet useamman eri SUEKin tehtävän käsittelystä (kaavio 7).

Koulutuksia SUEKin tehtävistä, erityisesti antidopingasioista, pitivät myös urheiluopistojen kouluttajat. Urheiluopistoilla kohderyhmänä on muun muassa eri ammattitutkintoja, kuten liikuntaneuvoja, liikunnanohjaaja ja valmentaja, sekä yläkoululeirityksiä. Koulutuksilla tavoitettiin yli 2 000 urheilun parissa toimivaa.

Urheiluopistojen antidopingvastaville pidettiin kouluttajakoulutus 31.10.–1.11. Varalassa. Paikalla oli 13 antidopingvastaavaa yhdeksästä eri urheiluopistosta. Kerätyn palautteen mukaan kouluttajakoulutuksella annettiin kokonaisarvosanaksi 4,3/5. Urheiluopistojen kouluttajakoulutuksessa oli esillä antidopingasioiden lisäksi myös kilpailumanipulaatio ja häirintäteema. Urheiluopistojen eri kohderyhmien

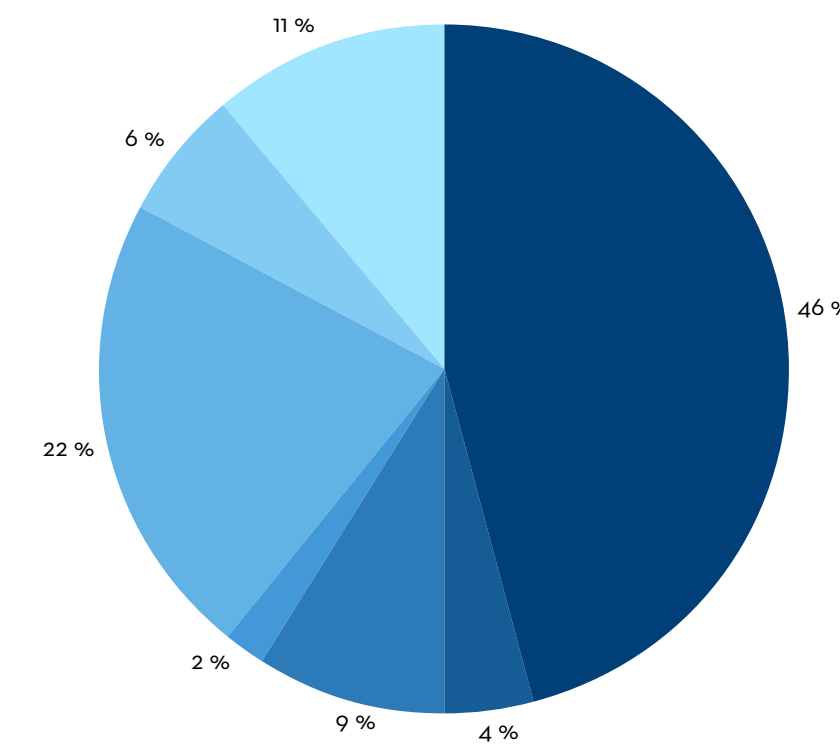
koulutuksissa epäasiallinen käytös on ollut esillä ja aiheesta toivottiin koulutusta osaamisen vahvistamiseksi.

Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan kanssa järjestettiin englanninkielinen Urheilun etiikka -kurssi. SUEKin asiantuntijat pitivät luentoja SUEKin eri tehtäviin liittyen.

Lajiliittojen kouluttajakoulutus antidopingasioista järjestettiin 13. syyskuuta. Paikalla oli 28 osallistujaa 24 lajiliitosta.

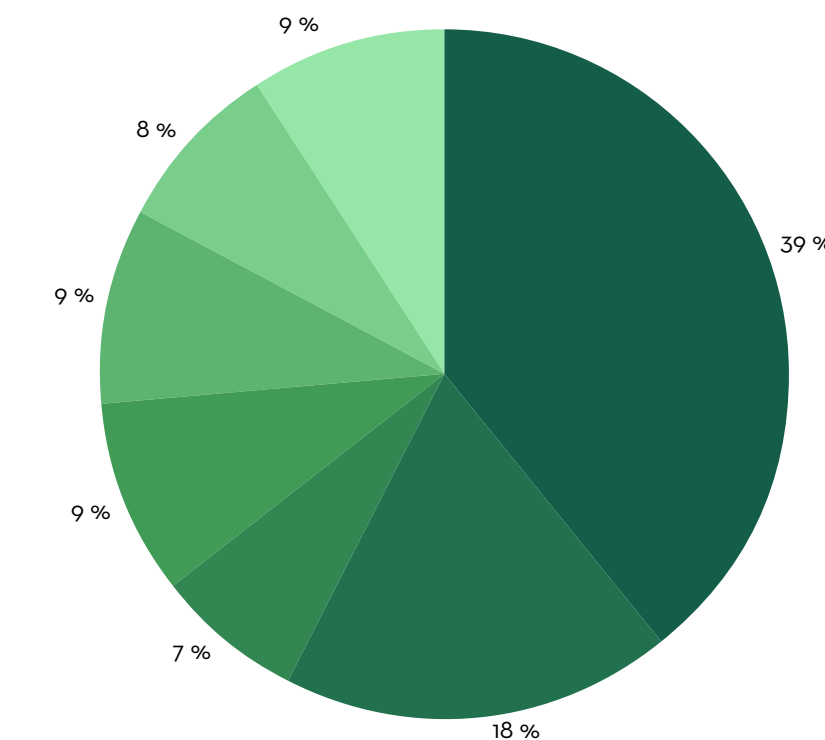
SUEK teki aktiivisesti koulutusyhteistyötä eri toimijoiden kanssa. SUEK osallistui Suomen Olympiakomitean järjestämään urheiluoppilaitospäivään keväällä 2019.

Koulutusmateriaaleista Reilusti paras -materiaalia uusittiin vuoden aikana ja yhteistyössä Suomen Olympiakomitean ja Väestöliiton kanssa tehtiin Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä urheilussa osana Et ole yksin -hanketta. Esitykset on tehty kolmella eri kielellä (suomi, ruotsi ja englanti). SUEK oli mukana omilla osioillaan Olympiakomitean urheilulukioiden materiaaleissa.

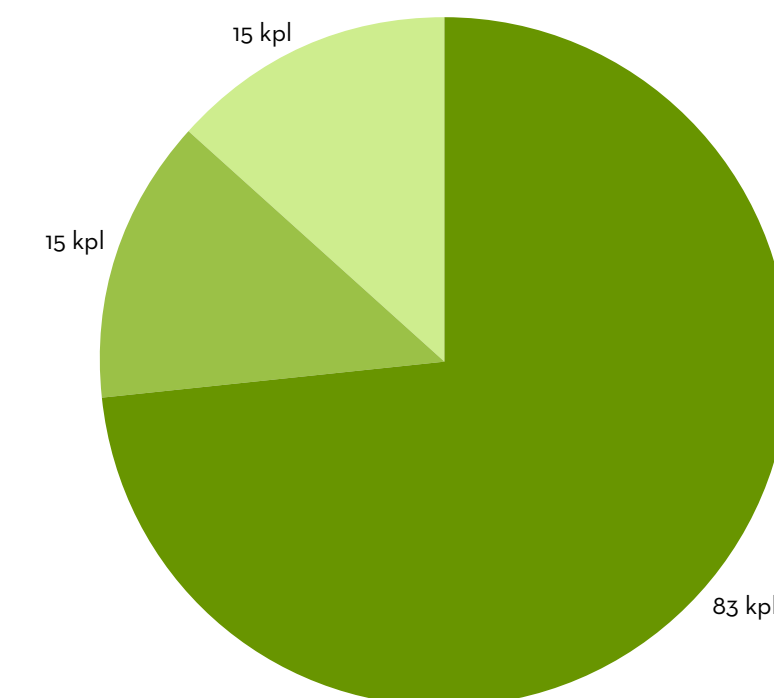
Kaavio 5.
Koulutuksen tilaajatahot 2019:

- 46 % Lajiliitot
- 4 % Urheiluopistot
- 9 % Urheiluakatemit
- 2 % Seurat
- 22 % Muut
- 6 % Olympia- ja Paralympiakomitea
- 11 % Yliopisto

Kaavio 6.
Koulutuksen kohderyhmät 2019:

- 39 % Nuoret urheilijat
- 18 % Urheilijat
- 7 % Opiskelijat
- 9 % Valmentajat
- 9 % Seuratoimijat
- 8 % Terveystuoltohenkilöstö
- 9 % Muut

Kaavio 7.
Koulutussisältöjen jakautuminen koulutuksissa:

- 80 kpl Antidoping
- 15 kpl Kilpailumanipulaatio
- 15 kpl Häirintäteema

Viestintä

Viestinnän tavoitteina on välittää oikeaa ja tutkimuksiin perustuvaa tietoa valintojen ja päätöksenteon tueksi. SUEK viestii urheilun haasteista ratkaisukeskeisesti sekä vaikuttaa myönteisesti niin urheilun kuin urheilutoimijoiden maineeseen.

Vuoden aikana tehtiin SUEKin viestinnän linjaukset ja kriisiviestintäohje. Linjauksissa määriteltiin ydinviestit, vastuuhenkilöt, kohderyhmät ja kanavat. Samalla myös organisaation toimintatapa viestintätilanteissa mallinnettiin ja yhtenäistettiin.

Liittotiedote ilmestyi vuoden aikana neljä kertaa. Liittotilaisuus järjestettiin kolmesti, teemoina olivat: dopingrikkomusten käsittely, epäasiallinen käyttäytyminen urheilussa sekä katsomo- ja kilpailuturvallisuus. Lisäksi medialle järjestettiin tilaisuus Urheilijan biologisesta passista.

SUEK keskittyi sosiaalisen median kanavista Instagramiin ja Twitteriin. SUEK kannusti eri toimijoita kertomaan kantansa reiluun peliin ja puhtaaseen urheiluun sosiaalisessa mediassa.

Vuoden aikana SUEK uudisti tiedotteiden jakelupalvelunsa sekä perusti medioille uutishuonepalvelun. Organisaatio julkaisi noin 40:tä lehdistötiedotetta, jotka julkaistiin SUEKin internetsivuilla. Tiedotteet lähetettiin myös sähköisesti SUEKin verkostolle, lajiliitoille, tiedotusvälineille ja muille sidosryhmille. SUEK lähetti myös suomen- ja englanninkielisiä uutiskirjeitä.

Loppuvuodesta aloitettiin internetsivujen uudistus, jonka vuoksi sivuston vierailijoilta kerättiin palautetta. Yli puolet vierailijoista etsi sivuilta antidopingtietoa ja seuraavaksi eniten kävijöitä kiinnostivat urheilun eettiset ja häirintään liittyvät asiat. Suurin osa kävijöistä oli urheilijoita. Sivusto sai kokonaisarvosanan 4 asteilolla 1–5.

Esittelypistetoiminta

SUEK haluaa nostaa valokeilaan eettiset ja reilut urheilijat sekä heidän tukihenkilönsä. Esittelypistetoiminnalla halutaan jakaa tietoa, vaikuttaa asenteisiin ja mielikuvaan SUEKista ja sen tehtävistä. Toiminta haastaa urheilua seuraavat suomalaiset, urheilujärjestöt, urheilijan lähipiiriin ja urheilijat mukaan reiluun peliin.

Vuoden aikana esittelypiste osallistui viiteen tapahtumaan. Suurimpana oli European Para Youth Games 2019, joissa järjestettiin myös anti-dopingkoulutusta ja työpajoja yhteistyössä Agitos Säätiön kanssa.

Vuoden 2019 esittelypistetoimintaa

[Naisten jääkiekon MM-kisat](#)

[Karaten SM-kilpailut](#)

[European Para Youth Games 2019](#)

[SAUL yleisurheilun SM-kisat](#)

[Junior European Judo Championships Vantaa Finland 2019](#)

Liite 2: Tase

TASE	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 942,25	24 617,88
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 942,25	24 617,88
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 942,25	24 617,88
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	24 070,53	60 568,92
Muut saamiset	3 860,00	0,00
Siirtosaamiset	41 875,21	24 873,72
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	69 805,74	85 442,64
Raha ja pankkisaamiset	873 659,46	652 741,05
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	943 465,20	738 183,69
VASTAAVAA YHTEENSÄ	945 407,45	762 801,5
TASE		
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	367 346,83	312 019,646
Tilikauden voitto (tappio)	154 078,79	55 327,19
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	521 425,62	367 346,83
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma	423 981,83	395 454,74
Ostovelat	213 423,81	157 891,74
Muut velat	41 352,23	51 444,78
Siirtovelat	169 205,79	186 118,22
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	423 981,83	395 454,74
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	423 981,83	395 454,74
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	945 407,45	762 801,57

Liite 3: Budjettivertailu

KOhteet	Budjetti 2019	Talousraportti Tilinpäätös 2019	Budjetin toteutuma %
1 HALLINTO	-1 680 000	-1 569 798	93,4 %
10 Hallitus	-13 000	-8 054	62,0 %
11 Valvontalautakunta	-11 000	-4 277	38,9 %
13 Toimisto	-1 620 000	-1 495 469	92,3 %
130 Henkilöstökulut	-1 236 000	-1 149 710	93,0 %
131 Postot	-3 000	-4 488	149,6 %
132 Vuokra- ja vastikekulut	-70 000	-100 168	143,1 %
133 Ulkopuoliset palvelut	-182 000	-161 562	88,8 %
134 Matka- ja majoituskulut	-8 000	-3 677	46,0 %
135 Materiaalikulut	-36 000	-28 955	80,4 %
136 Muut toimintakulut	-85 000	-46 908	55,2 %
14 Yleishallinto	-15 000	-50 731	338,2 %
15 Erivapauslautakunta	-13 000	-7 255	55,8 %
16 Oikeudelliset kulut	-8 000	4 012	50,1 %
2 DOPINGVALVONTA JA -TESTAUS	-1 791 000	-1 668 474	93,2 %
20 Testaukset (ADT)	-1 552 000	-1 498 952	96,6 %
21 Testaukset (KV)	-110 000	-6 318	5,7 %
22 Testaajien ja avustajien koulutus	-15 000	-46 065	307,1 %
23 Muu dopingvalvonta	-84 000	-83 078	98,9 %
24 NAPMU	-30 000	-34 062	113,5 %
3 KOULUTUS	-90 000	-91 283	101,4 %
30 Koulutusmateriaali	-12 000	-20 460	170,5 %
31 Koulutustilaisuudet	-30 000	-19 767	65,9 %
32 Kouluttajien koulutus	-4 000	-4 209	105,2 %
33 Lajiliittojen ad-ohj. ja -toiminta	-4 000	-1 523	38,1 %
34 Koulutustoiminta	-10 000	-17 502	175,0 %
35 Ständit ja kampanjat	-30 000	-27 822	92,7 %
4 VIESTINTÄ	-108 000	-113 753	105,3 %
40 Viestintämateriaali	-38 000	-21 813	57,4 %
41 KaMu	-28 000	-23 829	85,1 %
42 www- viestintä	-20 000	-45 553	227,8 %
43 Tilaisuudet, tapahtumat, kampanjat	-8 000	-3 282	41,0 %

KOhteet	Budjetti 2019	Talousraportti Tilinpäätös 2019	Budjetin toteutuma %
44 SUEKin omat tilaisuudet	-2 000	-1 479	73,9 %
45 Muut viestintä	-12 000	-17 797	148,3 %
5 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	-46 000	-28 539	62,0 %
50 WADA	-10 000	-6 002	60,0 %
51 IADA	0	-135	
52 EN, EU, Unesco, Cahama	-10 000	-8 526	85,3 %
53 Pohjoismainen yhteistyö	-5 000	-1 725	34,5 %
55 Muu kansainvälinen yhteistyö	-9 000	-2 602	28,9 %
56 INADO	-12 000	-9 549	79,6 %
6 TUTKIMUSTOIMINTA JA SELVITYKSET	-100 000	-117 804	117,8 %
60 Tutkimukset ja selvitykset	-5 000	-22 808	456,2 %
63 Kuntoilijaprojekti	-95 000	-94 996	100,0 %
7 LAADUNHALLINTA	-16 000	-8 525	53,3 %
70 Laadunhallinta	-16 000	-8 525	53,3 %
12 KILP. MANIP. EHKÄISY	-41 000	-19 111	46,6 %
120 Kilp. manip. ehkäisy	-41 000	-19 111	46,6 %
13 KATSOMOTURV. JA -VIIHT.	-6 000	-2 496	41,6 %
130 Katsomoturv. ja -viiht.	-6 000	-2 496	41,6 %
14 URH. MUUT EETTISET ASIAT	-12 000	6 139	51,2 %
140 Urh. muut eettiset asiat	-12 000	6 139	51,2 %
Yhteensä	-3 890 000	-3 625 921	93,2 %
8 ERILLISPROJEKTIT	0	0	
801 Integrisport Erasmus	0	0	
9 VARAINHANKINTA	150 000	150 000	
10 RAHOITUSTOIMINTA	0		
11 AVUSTUKSET	3 630 000	3 630 000	
7000	3 630 000	3 630 000	
TILIKAUDEN TULOS/Varsinainen toiminta		154 079	

Suomen
urheilun
eettinen
keskus
SUEK ry

Finnish
Center for
Integrity
in Sports
FINCIS

Reliably · Fairly · Together

Oikeudenmukaisesti · Yhdessä

Pålitligt · Rättvist · Tillsammans

De forma fiabile · De forma justa · Juntos

Verlässlich · Fair · Miteinander

Équitablement · Ensemble

确实に · 正しく · 共に手にする

Честно · Справедливо · Вместе

Suomen urheilun
eettinen keskus SUEK ry
Valimotie 10
FI-00380 Helsinki

info@suek.fi
www.suek.fi

 SUEK_FINCIS
 #puhtaastiparas

puh: (09) 3481 2020
fax: (09) 148 5195